І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXVIII Ч. 238. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 14-го ГРУДНЯ 1961 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 14, 1961 No. 238. VOL. LXVIII.

АФП-КІО ПРОДОВЖУВАТИМУТЬ ЗМАГАННЯ ЗА БІЛЬШУ ПЛАТНЮ

Бол Гарбор, Флорида. — На конвенції делегатів Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій в дні 12-го грудня одноголосно прийнято резолюцію про те, що зорганізоване робітництво домагатеметься в переговорах із працедавцями про відновлення контрактів збільшення заробітних платень. Цією резолюцією АФП-КІО відкинули просьбу президента Кеннеді із минілого тижня, щоб робітники добровільно припинили свою вимогу збільшення заробітків, які можна б збільшувати тільки тоді, коли на це дозволяє збільшення продуктивности. Подібну просьбу на адресу АФП-КІО висловив минулого тижня і секретар праці Артур Дж. Голдберґ, який одначе заявив був, що „є місце на збільшення заробітних платень" і при теперішньому механізмі продуктивности праці. На просьби - пропозиції Президента і секретаря праці відповідав містоголова АФП - КІО і голова спілки Об'єднаних Автомобільних Робітників Волтер П. Рутер, який відкинув домагання уряду. Прийняті резолюції нічого не згадують про рекомендації уряду. В резолюції підкреслюється те, що все ще існує велике число незатруднених довший час робітників, і тому слід закинути думку про збалянсований бюджет та про замороження заробітних платень, бо треба дбати про ріст економіки, а це можна осягнути тільки тоді, коли збільшені будуть заробітні платні, які дозволять широким верствам громадянства щораз більше видавати грошей. І тому в резолюції говориться про те, що 132 робітничі спілки, об'єднані в АФП - КІО, які нараховують 12.500,000 членів, домагатимуться збільшення платень як засобу до зросту купівної сили консументів, яка мусить іти рівнобіжно зі зростом економіки. Делеґати АФП - КІО в інших резолюціях формулують програму праці своєї організації таким способом: 1) Заключувати договори про працю на цілорічній базі, а на випадок втрати праці впродовж року — відповідне відшкодування; 2) Поліпшення видатків на здоров'я, доброчійність і пенсійний фонд збоку працедавців; 3) Зробити заходи, щоб якнайменше робітників терпіли внаслідок механізації праці; 4) Коротший тиждень праці без зменшення заробітних платень; 5) Більше днів на вакації, свята і на інше дозвілля. В цих резолюціях є протилежні домагання до того, про що просили президент Кеннеді і секретар праці Голдберґ. Рутер заявив, що робітники готові працювати навіть більше як по 40 годин тижнево, але аж тоді, коли всі здібні і охочі до праці американці будуть затруднені. Коли ж тепер існує поважне число безробітних, то зорганізоване робітництво домагається зменшення тижневого числа праці, але без зменшування заробітньої платні. Окрема резолюція домагається, щоб збільшити федеральні видатки на те, щоб скріпити ними економіку. Щодо цін на товари, то АФП - КІО твердять, що можна збільшувати заробітні платні без зросту цін, бо тільки мале число промисловців мусить збільшити ціни для втримання продукції.

Комітет Конференції Губернаторів підтримує урядову програму будови сховищ

Ню Йорк. — 11-го грудня тут відбулася нарада губернаторів в справі цивільної оборони. В цих нарадах взяли участь, крім нюйоркського губернатора Нелсона А. Рокефеллера, який є головою Комітету Губернаторів в справах цивільної оборони, ще губернатор Флориди Ферріс Брасит, губернатор Каліфорнії Едмунд Дж. Бравн і губернатор Вашинґтону Алберт Д. Розеліні. Присутні були: заступник секретаря оборони Росвелл Л. Гілпетрик, асистент секретаря оборони Л. Пітман і окремий дорадник президента Кеннеді Артур М. Шлезінґер. Були присутні і губернатори Ютаґ, Західньої Вірджінії, Ровд Айленд і Массачусетс. Губернаторський Комітет видав заяву, в якій стверджується, що він підтримує урядову програму в цій справі. Федеральний уряд плянує допомагати стейтам і міським управам вибудувати громадські сховища та скріпити систему алярмів, вишколу населення в протирадіяційній обороні. Уряд має допомогти в побудові родинних сховищ.

Колишня комуністка оповідає про комуністичне просочування до церков

Лос Анджелес.—Пані Джулія Бравн, яка 9 років була членом Комуністичної партії, бувши на службі Федерального Бюра Інвестиґацій, промовляючи до 600 слухачів в школі, де інформують про загрозу від комунізму, твердила, що є поважна комуністична інфільтрація американських церков. Вона заявила, що в 1959 р. комуністична партія видала наказ своїм членам просочуватися до церков, громадських організацій і братерських орденів. Пані Бравн сказала, що коли вона вступила до Комуністичної партії, то число членів цієї організації виносило 75,000, а тепер воно зменшилося до 10,000. „Що сталося з тими 65,000?" — питається вона. „На мою думку вони і надалі виконують накази Москви, хоч і не є членами партії. Партійні комуністи працюють для комунізму 24 години денно і 365 днів річно, бо в їх партії є гостра дисципліна.

В АМЕРИЦІ

● **Фундація Волі** відзначила колишнього президента Двайта Д. Айзенгавера Медалею Американського Патріота. Це сталося 11-го грудня в місцевості Веллі Фордж, де Айзенгавер поклав наріжний камінь під будову Центру Американської Волі. Айзенгавер був там на прийнятті ідеї Фундації.

● **В стейтах Західньої рівнини** кілька днів падав сніг і покрив землю, декуди, 18-цалевою верствою завгрубшки. Температура денеде доходила до 34-ох ступнів нижче зера. Від кінця тижня до понеділка згинуло внаслідок морозу і сніговиці 88 осіб. В численних місцевостях були закриті школи.

● **Фахівці** ствердили, що головною причиною смерти 15-ох осіб в шпиталі в Гартфорді було те, що дуже швидко горіла стеля на дев'ятому поверсі, бо була вкрита легкозапальними кахлями.

● **Сенатор - демократ** із Південної Кароляйни Стром Тирмонд заявив, що республіканський сенатор Беррі Ґолдвотер міг би здобути голоси виборців в південних стейтах, коли б був кандидатом на президента в 1964-му році.

● **64-ий Відділ СУА в Ню Йорку** влаштовує курс модерних танків для початкуючих і для заавансованих під проводом п-ні Задорожної. Зголошення в домівці Відділу в Народнім Домі в Ню Йорку, кімн. ч. 31.

● **До Лондону** прибув американський секретар оборони Роберт МекНамара для розмов з британським міністром військових справ Ґералдом Воткінсоном. Запитаний англійськими журналістами, що він думає про чванькуваті заяви Хрущова про 100-меґатонову советську атомову бомбу, МекНамара відповів: „Хрущов хоче залякати західній світ. Він не стероризував мене ані З'єдинених Держав".

В ШИКАҐО ВІДБУЛИСЯ ВЕЛИКІ ВРОЧИСТОСТІ ЕРЕКЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЕПАРХІЇ ТА ІНСТАЛЯЦІЇ ПРЕОСВ. КИР ЯРОСЛАВА ҐАБРА НА ЇЇ ПЕРШОГО ЄПИСКОПА

Преосв. Кир Ярослав Ґабро

Шикаґо, Ілл. — Минулого вівтірка, 12-го грудня, тут відбулися великі врочистості історичної ерекції нової, вже третьої української католицької епархії в З'єдинених Державах Америки та інсталяції нововисвяченого єпископа Преосв. Кир Ярослава Ґабра на її першого єпископа. Три українські католицькі епархії в ЗДА, архиепархія в Філядельфії, епархія в Стемфорді й нова епархія св. Миколая в Шикаґо становлять тепер повну метрополію Української Католицької Церкви в ЗДА, з митрополитом ВПреосв. Кир Амврозієм Сенишиним на чолі.

У врочистостях створення нової епархії та інсталяції її першого єпископа взяв участь папський делеґат з Вашинґтону, архиєпископ Ваньоцці, як також численні архиєпископи, єпископи, десятки духовенства і тисячі вірних. Не міг взяти участи в урочистостях Митрополит Сенишин, що недужає, і його заступав Преосв. Кир Йосиф Шмондюк, єпископ Стемфорду. Врочистості почалися о год. 9:30 рано походом з парафіяльної школи до катедр. церкви св. Миколая, яка не могла помістити всіх учасників, що їх нараховується до двох тисяч. Формальності ерекції нової епархії та інсталяції нового і першого її єпископа перевів архиєпископ Ваньоцці, після чого новий Владика в співслуженні духовенства відслужив архиєрейську Службу Божу, виголосивши при цьому відповідну проповідь. Він, як і апостольський делеґат Ваньоцці в своєму слові звернули увагу на могутній розвиток Української Католицької Церкви у вільному світі, після її знищення безбожницьким большевицьким ворогом людства на Рідній Землі.

Після церковних врочистостей відбулося прийняття в готелі Шератон, в якому, крім Владик та духовенства, взяли участь численні представники світських організацій і установ. Започаткував прийняття молитвою архиєпископ Ваньоцці, після чого новонайменований канцлер нової епархії, о. Паска, представив о. Тиханського, як тостмайстра церемонії. Промови виголосили Преосв. Кир Йосиф Шмондюк, що виступав в імені недужого митрополита Кир Амврозія Сенишина, місцевий латинський єпископ Ґілліпджер, що репрезентував Кардинала та вкінці новий епарх Преосв. Кир Ярослав Ґабро, що сам є уродженцем Шикаґа, о. Кнап та ін.

Український Народний Союз репрезентували на цих урочистостях його гол. предсідник Йосип Лисогір та місцеві головні урядовці: заступник гол. предсідника інж. Степан Куропась, гол. контролер дир. Петро Пуцило та гол. радний Тарас Шпікула. Між іншими представниками були гол. предсідник „Провидіння" д-р Роман Сухий, голова Головної Ради Наукових Товариств ім. Шевченка та голова Комітету Пам'ятника Шевченкові проф. д-р Роман Смаль-Стоцький та ін. Мали своїх представників усі численні місцеві товариства й установи, між ними й численні Відділи Українського Народного Союзу, членом якого є новий Владика. Між багатьома американськими представниками був сенатор Діркcен, відомий приятель українців. Церковні врочистості, в яких взяли участь також діти прикладної парафіяльної школи св. Миколая, як і опісля прийняття залишили незатерте враження на велику місцеву українську громаду, як нова історична подія в розвитку Української Католицької Церкви та української спільноти у вільному світі.

Кардинал Спеллман закликає американців скріпити протикомуністичну програму

Ню Йорк. — Кардинал Ню Йорку Френсіс Спеллман, промовляючи на прийнятті в свою пошану, влаштованому Організаціями Об'єднаної Служби в готелі Камодор, закликав американців „скріпити й посилити свою протикомуністичну програму, бо СССР є тепер в останньому пункті своєї довготермінової програми знищити некомуністичний світ". На думку кардинала єдиною надією Америки перемогти ті змагання з комуністами є та обставина, що ми будемо вповні розуміти ту небезпеку збоку СССР. „Американські збройні сили є розкинені по всьому світі, і тому жадний несподіваний наступ не зможе перешкодити нам дати відплатну акцію ворогові впродовж короткого часу". Але щоб ми могли повести відплатну акцію, мусимо пережити ворожу атаку і мусимо зрозуміти, яка жахлива небезпека нам загрожує збоку комуністів.

Рокефеллер заперечив вістку про те, що він відходить від політичного життя

Ню Йорк. — Нюйоркський губернатор Нелсон А. Рокефеллер через свого пресового секретаря Роберта МекМануса 12-го грудня заперечив вістки про те, що він не буде в 1962-му році старатися про перевибір на становище губернатора, і що в 1964-му році не буде кандидувати на президента ЗДА. Пресовий секретар Рокефеллера назвав ці вістки „неправдивими", бо неправдивою є також вістка, що Рокефеллер мав би зрезиґнувати зі свого становища, не докінчивши навіть теперішньої каденції. Вістку про резиґнацію Рокефеллера приніс нюйоркський щоденник „Дейлі Нюз". Рокефеллер скликав республіканських стейтових провідників на наради до Олбані при кінці грудня, щоб вже тепер плянувати виборчу кампанію на 1962-ий рік.

● **Ген. Чунґ Гі Парк,** голова військової хунти в Південній Кореї, заявив, що през. Кеннеді у розмові з ним запевнив його, що Америка допоможе Південній Кореї здійснити її господарську 5-річку, незалежно від фінансової допомоги, що її ЗДА дають Південній Кореї кожного року.

● **Британський уряд** погодився на продаж китайським комуністам літаків з електронічними приладами. Сен. Кеннет Кітінґ з Ню Йорку, який прибув до Парижу на нараду в справі торгівлі західніх держав з комуністичними країнами, різко виступив проти тієї „торговельної" англійської трансакції, яка дає великі користі Совєтам.

● **Комуністичний Китай** посилив пропаґандивну кампанію проти Індії. Комуно - китайська преса засипана фабрикованими „листами читачів" та прерізними заявами проти індійського прем'єра Неру.

Заклик до демонстрантів проти де Ґоля не мав успіху в Альжирі

Альжир. — Проголошені підпільними радіопередачами та розкидуваними летючками за підписом „Тайна Військова Організація" демонстрації проти режиму де Ґоля на день 11 грудня ц. р. — не мали ніякого успіху. Ті заклики вимагали від французького й мусульманського населення масового вивішення французьких прапорів в дні 11 грудня та закриття всіх крамниць — у перші роковини одвертого бунту в Альжирі проти режиму де Ґоля. Насправді появились тільки дуже нечисленні прапори на домах, а всі крамниці були відкриті і їх власники пішли на такий „компроміс", що в обідню пору закривали крамниці на кілька хвилин швидше. Західні кореспонденти пояснюють це не зміною переконань французьких колоністів в Альжирі, як радше острахом перед репресіями збоку поліції і контртерором збоку прорежимової підпільної французької організації. Ця організація, що зве себе „Республіканським Комітетом Оборони" поширює тепер вже й на терені континентальної Франції летючки з пересторогою проти „фашистів", які приготовляють державний переворот.

Бельгійські фінансисти заперечують, що вони підтримують Катанґу проти ОН

Брюссель. — Внаслідку численних публічних закидів на адресу бельгійської рудокопної компанії в Катанзі, „Уніон Мінієр ді О-Катанґа", речник тієї компанії виступив в Брюсселі з широкою заявою. Він заперечив закид генерального секретаря Об'єднаних Націй У Танта, наче б та компанія мала на листі своїх робітників замаскованих бельгійських і французьких старшин з армії Мойсе Чомбе, як теж заперечив, наче б та компанія постачала тій армії панцерні вози й всяку зброю. Він [illegible]певняв, що названа бе[illegible]ська компанія не підт[illegible] самостійницьких те[illegible] Катанґи та покликав[illegible] тому на висловлену пр[illegible] ником тієї компанії в Н[illegible]ку надію, що між Кат[illegible] центральним конголійським урядом дійде до мирного порозуміння. Зате він признав, що компанія виплачує катанґійському урядові Мойсе Чомбе величезні суми, при чому подав цифру на 1960 р. 2,617,-394.879 франків, себто дол. 52 347.897. На доручення Мойсе Чомбе та компанія вплатила таку суму до т. зв. Катанґійського Національного Банку, як нібито для конголійської держави, але сам той бельгійський фінансист висло[illegible]в переконання, що ті гроші [illegible]став уряд Мойсе Чомбе. У [illegible]в'язку з теперішньою війною в Катанзі ця промислова компанія, що добуває високовартісні мінерали, припинила працю, що болюче вдарило по автохтонних робітниках, які — разом з родинами — становлять 100.000-ну масу.

СССР погоди[illegible] на розгляд сферичних обширів [illegible]ля мирних цілей

Об'єднані Нації. — Совєтський Союз зробив „поступку" в своїй саботажній політиці на терені Об'єднаних Націй, погодившись в минулий понеділок на свою участь в Комісії ОН для мирного покористування сферичним обширом. Впродовж останніх двох років Совєти бойкотували ту Комісію, причепившись ніби до її некорисного для СССР складу, та насправді длятого, щоб не в'язатись у власній „спутніковій" політиці. В минулий понеділок Совєти несподівано приєднались до 24-х членів названої Комісії, яка запропонувала Політичній Комісії Генеральної Асамблеї відповідну резолюцію. Тому прийнято її через акламацію. Щоб Совєти могли „зберегти обличчя", що нібі склад тієї Комісії змінено в їх користь. Додано туди ще чотирьох членів — Чад, Марокко і Сієрра Леоне з Африки та комуністичну Зовнішню Монголію з Азії. Мериторично, прийнята резолюція забороняє будькотрій державі зголошувати свої суверенні претенсії до сферичних обширів і будькотрої плянети, співпрацювати в атмосферичних дослідах, оприлюднювати окремі досліди для загального відома і т. п.

Д-р Ст. Ґорак одержав стипендію

Блумінґтон, Індіяна. — З Індіянського університету інформують, що той університет признав 1,300 долярів стипендії затрудненому в тому ж університеті українському вченому д-рові Степанові Горакові на викінчення праці: „Ідея співіснування в Леніна". Праця мала б появитися друком з кінцем 1962-го року. Д-р Горак, що є автором виданої недавно англомовної книжки: „Польща і її національні меншини", плянує використати стипендію головно на дослідну працю, відвідини ряду більших університетських бібліотек і т.п. Автор вважає, що характеристичною прикметою большевицької політики „співіснування" за часів Леніна може послужити комплекс українсько-російських відносин в рр. 1917-1923.

РОЗКРИТТЯ ПРОТИУРЯДОВОЇ ЗМОВИ В ЯПОНІЇ

В Токіо ув'язнено 13 осіб, які, як виявило слідство, поставили собі були за мету повбивання провідних членів японського уряду і захоплення влади в країні. Між змовниками були високі офіцери японської армії, члени правої групи „Кокуші Каї", або „Творці історії". На фото: японська поліція оглядає сконфіскованy у змовників зброю.

СССР ВИМАГАЄ ВИДАЧІ ГЕН. ГОЙЗІНҐЕРА, ЯК „ВОЄННОГО ЗЛОЧИНЦЯ"

Москва. — Совєтський уряд передав американському амбасадорові в Москві Лювеллин Томпсонові в минулий вівторок ноту, в якій він оскаржує німецького генерала Адольфа Гойзінґера у воєнних злочинах та вимагає від американських властей, щоб вони того генерала арештували і видали Москві. Ген. Адольф Гойзінґер є головою постійної Військової комісії Північноатлянтійськоо пакту (НАТО) з осідком у Вашинґтоні і саме в цьому тижні перебуває у Парижі на з'їзді міністрів закордонних, фінансових і військових справ та командантів збройних сил 15-ох членських держав НАТО. Ген. А. Гойзінґер, який має тепер 64 роки, був шефом оперативного відділу німецького генерального штабу за останньої війни, будучи штабовим старшиною від 1932 до 20 липня 1944 року. Коли у тому дні в головній кватирі Гітлера виконано на нього бомбовий замах, то Гойзінґер стояв найближче Гітлера. Після того замаху арештовано його, але згодом звільнено. На голову названої Військової комісії НАТО у Вашинґтоні покликано його 13 грудня 1960 року і він зайняв те становище в березні цього року. Від березня 1957 року він був генеральним іспектором нової західньої німецької армії „бундесвери", маючи найвищий ступінь німецького старшини. Совєтська нота закидає йому злочини, сформувані чотирма альянтами 8 серпня 1945 року, як такі, що їх треба судити. Це злочини „проти мира, воєнні злочини проти людськости". Совєтське сформолування здогадних злочинів Гойзінґера подобає цілком на акт оскарження жидів проти Адольфа Айхмана на суді в Єрусалимі. Совєти проголосили свою ноту негайно через ТАСС і надали їй особливий розголос на театральній пресовій конференції в Домі письменників у Москві, куди скликано всіх совєтських і закордонних журналістів. Доповідав ту справу журналістам шеф пресового відділу в совєтському міністерстві закордонних справ Міхаїл Харламов. Коли його спитали, чому большевики так довго чекали з своїми закидами, Харламов відповів, що большевицька надзвичайна державна комісія, яка розглядає воєнні злочини і звірства має велетенську працю з проаналізуванням маси документарного матеріялу і що ця праця ще взагалі не є закінчена. В усіх західніх столицях, зокрема у Бонні і Вашинґтоні, схарактеризовано совєтську ноту відразу як „грубий пропаґандивний трюк", настільки неповажний, що він не заслуговує на мериторичний розгляд. Цю совєтську ноту в справі ген. Гойзінґера поруч із заявою совєтського амбасадора у Вашинґтоні Міхаїла Меншікова з потвердженням первісних вимог Москви щодо Берліну вважають загально за доказ загострення тактики Хрущова.

ЗДА й Британія перевірять в Москві можливості переговорів про Берлін

Париж. — На Паризькій конференції 4-х західніх міністрів закордонних справ не осягнено — за твердженням газет — одностайної позиції в справі тактики супроти Москви в сучасному Берлінському конфлікті, бо Франція твердо стоїть на своїм становищі недоцільности західньої ініціятиви в цій справі, а три інші країни схиляються до активного підготовлювання конференції з Совєтами. Однак навіть французи погодились, що справі не зашкодить, коли американський амбасадор Лювеллин Томпсон у Москві і британський амбасадор сер Франк Робертс будуть старатися перевірити в Андрея Громика, що значить те загострення совєтської тактики, яке виявилось в промові Міхаїла Меншікова в Клюбі крайової преси у Вашинґтоні два дні тому та в совєтській пропаґандивно - образливій для НАТО ноті в справі арештування і видачі Москві генерала Адольфа Гойзінґера. Французький амбасадор у Москві Моріс Дежан не братиме участи в тих інформаційних розмовах з большевицькими вожаками, але разом з своїми американським і британським колегами переаналізовуватиме большевицькі „вияснення". Французи покликуються на останні виступи Москви, як на доказ, що всякі залицяння до них та проявлювання доброї волі задля осягнення мирного порозуміння — безвиглядні й недоцільні та викликають у большевиків тільки враження, наче б Захід був слабий і готовий до угоди.

СССР очорнює Південну Корею

Об'єднані Нації. — Совєтська делеґація в Об'єднаних Націях поширила між всіма делеґаціями меморандум з оскарженням Південної Кореї у продовженні протинародної політики та з оскарженням Об'єднаних Націй, що вони нібі фірмують „американський імперіялізм" в Південній Кореї. Той меморандум називає теперішній військовий режим в Південній Кореї реакційним і зображує тамошні відносини у найчорніших барвах. Південна Корея назвала той совєтський меморандум „мішаниною видумок, перекручень та повторенням витертих фраз". Замість детайлічного спростування совєтських закидів, південно - корейська заява стверджує, що Південна Корея є відкрита для обсерваторів з цілого світу.

У СВІТІ

● **Совєтський генерал Лоґінов,** шеф монопольного совєтського цивільного летунства „Аерофлот", прибув до Швеції на оглядини шведського летовища Арлянда недалеко Штокгольму, де мають зупинятись совєтські й американські літаки, які вндовзі розпічнуть нормальну пасажирську комунікацію між ЗДА й СССР.

● **В Сіямі** диктаторський прем'єр, маршал Саріт Танарат, заповів приготовлювання нової конституції. Прийшовши до влади в 1958 році він припинив важність дотогочасної сіямської конституції.

● **Речник Вільного Китаю на Тайвані** заявив у відповіді на запити журналістів, що вільний Китай готов завжди активно взяти участь в кожній акції проти комуністів у південній Азії. Ця заява стояла у зв'язку з недавнім зверненням З'єдинених Держав до їхніх союзників в справі допомоги Південному В'єтнамові в боротьбі проти комуністичних партизанів. ЗДА неохоче прийняли б допомогу від вільних китайців тому, що це, мабуть, спровокувало б комуністичний Китай до війни проти Тайвані.

● **Японський імператор Гіроґіто** і його дружина Наґако переїхали до нового двоповерхового дому західнього стилю, збудованого спеціяльно для них. Від часу, коли за останньої війни збомбардовано цісарський палац в Токіо, цісарська пара жила в дуже скромному приміщенні, що було під час війни протилетунським схоронищем.

● **Лідер муринських націоналістів в Анґолі,** португальській колонії, Голден Роберто, який тепер перебуває в Америці і тут збирає фонди на революційну роботу проти Португалії, заявив, що він не має нічого проти мирних переговорів з португальським урядом Салязара щодо ступневої підготови державности Анґолі. Але — якщо португальці на це не погодяться — то анґольці просто „викинуть їх", Голден Роберто твердить, що він розпоряджає 25-тисячною підпільною армією.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc. 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates:: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

МАНІВЦІ ПОЛІТИКИ НАШОГО ДЕРЖАВНОГО ДЕПАРТАМЕНТУ

Незабаром сповниться рік, як владу в Америці перебрала демократична адміністрація молодого й енергійного президента Джана Ф. Кеннеді, що виграв вибори у великій мірі завдяки накресленій у передвиборчій кампанії візії сміливих „нових обріїв" як у внутрішній, так і в закордонній політиці. Протягом одного року влади багато дечого з цих нових обріїв справді позначилося в американській політиці, зокрема в господарській та оборонній ділянках. Тут і там виявляються нова енергія і нова ініціятива також і в закордонній політиці. Однак, у такій преважливій ділянці закордонної політики, як відношення до совєтського імперіялізму та наймогутнішої зброї проти того імперіялізму — визвольних рухів поневолених Москвою народів, не тільки не зроблено ані кроку вперед, але, навпаки, відступлено на кілька кроків назад. Маємо всі причини вважати, що сталося це не з волі Президента і, можливо, навіть не з волі державного секретаря Діна Раска, як радше з самоволі того неозначеного ближче державного департаменту, з його сумнівної вартости і якости „спецами". Вказують на це й вияснення та коментарі до останніх змін в державному департаменті, що їх зарядив сам Президент з виразною метою виключити розбіжності думок окремих осіб, відповідальних за поодинокі відділи в державному департаменті, та скріпити думку й авторитет державного секретаря Діна Раска. Але пригляньмося насамперед тим безсумнівним манівцям, що ними йде політика державного департаменту супроти поневолених Москвою народів та їх визвольних рухів.

Президент Кеннеді не тільки у своїх виборчих виступах, але й у своїй блискучій інавгураційній промові, опісля в посланні про Стан Унії і при багатьох інших нагодах ясно й недвозначно виявляв та підкреслював своє становище щодо самовизначення, волі і незалежности всіх народів. Можна було б списати багато паперу самими тільки цитатами з виступів Президента в цій справі. Що більше, із довірочних інформацій відомо, що президент Кеннеді випровадив був із рівноваги і викликав новий „черевичний" шал у совєтського диктатора Нікіти Хрущова під час зустрічі в червні ц. р. у Відні саме згадкою про поневолені Москвою не-російські народи.

Таке становище президента Кеннеді мусіло бути й основою сміливого виступу залежного безпосередньо від нього американського амбасадора в Об'єднаних Націях, Адлея Стівенсона, в листі до президента тієї міжнародної установи, датованому 25-го листопада ц. р. саме у справі совєтського колоніялізму. Для історії варто зацитувати деякі місця з цього листа, що може послужити найкращою ілюстрацією тих „нових обріїв" в американській закордонній політиці, яких вимагає й очікує нарід, але які нівечаться на закордонно - політичних манівцях державного департаменту. У згаданому листі Стівенсона, переданому для використання преси 28-го листопада, сказано дослівно:

„Нам кажуть, що народи Совєтського Союзу користуються правом самовизначення. Совєтський режим на своїм початку справді був видав Декляраціію прав, яка проголошувала „право народів Росії на вільне самовизначення, включно з правом на відокремлення та формування незалежних держав". Як виглядало це „право" на практиці? Незалежну Українську (Народну) Республіку визнали большевики в 1917-му році, але в тому ж 1917-му році вони встановили конкуренційну республіку в Харкові. В липні 1923-го року, при допомозі Червоної Армії, була встановлена Українська Совєтська Соціялістична Республіка, яку інкорпоровано в СССР . . ."

У листі Стівенсона сказано також про подібне самовизначення вірмен, азербайджанців та інших не-російських народів і розгромлення совєтськими арміями вільних і незалежних республік тих народів. Крім того, в листі віддано належну увагу народовбивчій асиміляційній політиці Москви, і ствержено, що „при допомозі контрольованої державою культури, пропаганди та виховання совєти намагаються назавжди затерти національні прикмети, що ними різняться турки від українців, казахстанці від вірменів, не-москалі від москалів".

Ці ствердження Стівенсона в справі комуно - московського імперіялізму і колоніялізму, без сумніву, найсміливіші в дотеперішній не тільки американській закордонній політиці. Немає також жадного сумніву, що вони мали апробату, якщо не заохоту від президента Кеннеді, який через кілька днів після того висловив окреме признання Стівенсонові за його працю в ОН і надав йому нові повновласті.

Як же поставився до цього державний департамент? Промовистою ілюстрацією політики на манівцях державного департаменту може послужити факт, що коли оригінальний текст виступу Стівенсона передано для розповсюдження до „Голосу Америки", то редакція московського відділу цієї радіовисильні легкою рукою процензурувала немилі їй і „країні її походження" місця, зокрема згадку про Україну. Ці „специ" домоглися того, що українські та інші не-російські радіопередачі „Голосу Америки" обмежено до бідної півгодини, бо, мовляв, усі народи Совєтського Союзу і так розуміють російську мову . . . пересилання якою вони так скрупулятно цензурують.

У світлі виступу Стівенсона і згаданого вже становища Президента, справжніми манівцями неозначеного ближче „державного департаменту" треба вважати виявлене в останньому часі його становище в справі Тижня Поневолених Націй. Виявив це голова УККомітету проф. Лев Добрянський в інтерв'ю популярної радіопрограми „Меніон Форум". Коротко справа виглядає так:

Палата Репрезентантів має на порядку пропозицію про створення відповідної постійної конґресової комісії для поневолених націй. Державний департамент виступає проти цієї пропозиції. Коли ж голова комісії правил конґресмен Смит звернувся до державного секретаря Діна Раска, щоб він вияснив, чому державний департамент є проти цього, то він одержав підписаного Діном Раском листа, в якому звертається увагу, що така акція, зокрема під час берлінської кризи, могла б бути „клопітливою" для державного департаменту. В листі дослівно сказано: „Позицію уряду З'єдинених Держав послаблює кожна акція, яка плутає права раніше незалежних народів чи націй із положенням таких обширів, як Україна, Вірменія чи Грузія, що є традиційними частинами Совєтського Союзу. Відклик на ті згадані обшири (!! — прим. наша) ставить уряд З'єдинених Держав в небажане положення, начебто він піддержує розчленування історичної держави".

Прямо вірити не хочеться, щоб таку нісенітницю міг не тільки сказати, але хоч би й несвідомо підписати державний секретар тих З'єдинених Держав Америки, які є символом волі і незалежности всіх народів.

Що значить „традиційна" приналежність одної країни, чи одного народу до другої держави?! І що значить „історична держава"?! Чи „специ" американського державного департаменту не знають, що арґумент „історичних прав" був арґументом всіх імперіялістичних країн у всесвітній історії? Україна фактично втратила державність в програній битві під Полтавою 1709 року й привернула її актом 22 січня 1918 року, себто була під володінням Росії 209 років. Коли рахувати від Переяславського договору 1654 року, то той час продовжується до 262 років, але ж офіційне скасування Гетьманщини прийшло щойно 1764 року, отож до 1918 року минуло тільки 154 роки. А колоніяльне панування Британії в Америці тривало 156 років! Вірменія була взагалі від 1522 року під володінням Туреччини, а не Росії, і тільки в рр. 1828-1827 мала східня частина Вірменії була завойована Росією. А Грузію анектувала Росія, зламавши попередній договір, щойно 1801-го року. А може дотепний „фахівець" від „історичних прав" різних держав на поярмлені ними країни поцікавився б датами, скільки років Чехія належала до Габсбурзької монархії, скільки років польські землі були поділені між Австрією, Німеччиною й Росією, скільки років панували араби в Еспанії й турки на Балканах, як довго, врешті, існувало колоніяльне володіння Британії, Франції, Еспанії і Портуґалії в різних країнах Азії й Африки, і чому властиво З'єдинені Держави підтримують визвольний рух в Анґолі, коли вона є „традиційною" частиною Портуґалії від 1575 року! Як міг державний секретар підписатись під таким у кожному відношенні нісенітним твердженням, що в своєму безглуздому непередрішенстві посувається аж до оборони або щонайменше апробати традиції розбою і поневолення та історичности розбишацького імперіялізму!

Проф. Добрянський, як і ряд законодавців, почали дошукуватися справжнього джерела такої докраю шкідливої для ЗДА та їх авторитету в світі політики державного департаменту. Виступ проф. Добрянського на згаданому форумі викликав найгостріший відгомін серед найширших кол американської публічної опінії, який оформлюється у рішучій вимозі: з люпою в руці перевірити апарат державного департаменту, зокрема його „спеців" від східньоевропейської політики. Є багато фактичних даних припускати, що не Президент і навіть не державний секретар Дін Раск завели цю політику на небезпечні манівці, з яких вона легко може зайти — як кажуть — під дурного хату. З історії знаємо, як то американську закордонну політику виводили манівцями на визначений у Москві шлях люди типу Алджера Гісса та інших. Завдяки таким „спецам" Америка віддала в комуністичне рабство половину Европи й велику частину Азії, а тепер діються всілякі несамовиті речі в Африці. Не диво, що чимраз голосніше і з кожним днем сильніше лунають голоси з вимогою перевірити „спеців" у державному департаменті, поки Америка, після багатьох дотеперішніх втрат, не занапастила, добровільно не віддала на поталу московським імперіялістам і себе самої.

Мґр. Осип Ґубчак

АМЕРИКАНСЬКІ „КАЮЩІЄСЯ ДВОРЯНИ"

У царській Росії „кающимися дворянами" називали представників цієї кляси, що, зтративши віру в провідну ролю дворянства, в якомусь гоні до самознищення співпрацювали й об'єднувалися з ворогами своєї кляси. Вони то й приготовили дорогу для комунізму. Не забуваймо, що Ленін - Ульянов не був жадним пролетарем, але був білоручкою - паничиком, сином поміщика . . .

Такого роду „кающихся дворян" не бракує тепер в Америці. В якомусь незрозумілому засліпленні вони проповідують ідеї, які в результаті мусять привести до знищення теперішнього правопорядку і їх самих. Такі типи, як пільйонер Сайрус Ітон, що приятелює з Хрущовим, самі не здають собі справи, до чого вони можуть довести. Бо що ж має спільного мільйонер з большевиками? Хібащо приймемо, що спільним знаменником для них є гасло „Крой, Ванька, Бога нєт!"

Закордонні обсерватори американського життя з тривогою помічають ці нездорові прояви. В журналі „Нюз вік" з 20-го листопада ц. р. надруковано лист промисловця з Мехіко, який звучить так пророчисто - трагічно, що його варто тут переказати:

„Що можна зробити, щоб збудити американське громадянство, щоб воно зрозуміло, що його теперішні провідники просто кидають його в руки ворогів? За вийнятком французької аристократії 18 століття, історія не знає такого прикладу, щоб суспільна кляса так працювала для власного знищення. Якщо З'єдинені Держави проповідують соціялізм, то що ж ми тут, в Мехіко, можемо зробити? Усі ваші мільйони не тільки будуть витрачені на марне, але ще й приспішать теперішній гін до соціялізму, а в остаточному висліді — до комунізму".

Цей лист був написаний з приводу промови, яку виголосив недавно усунений президентом Кеннеді державний підсекретар Честер Бовлес в Півн. - Американсько - Мехіканському інституті культури. Ця промова була повна таких зворотів, як „постійна революція", „революційні зміни", „право революції" і т. д.

Цей приклад, над яким ми затрималися, не є чимсь припадковим. В журналі американських роздрібних купців появилася була стаття під заголовком: „Бизнес програє ідеологічну війну". Характеристичне місце з цієї статті: „комунізм виграє ідеологічну війну тому, що Америка є ідеологічно така гола, що люди відвертаються від нас . . . Наші ланцюгові супермаркети, робітничі ракетіри і бюрократи формують нас у безхребетну колективістичну масу, яка мало різниться від комуністичної маси. Коротко кажучи: наперед приходять люди, які керують монополями, а потім люди, які будуть керувати людьми, що керують монополями". В цім багато правди. Люди, що не мають відваги виступити проти юнійного ракетірства, люди, що вганяються за фальшивими „барґенами" у ланцюгових крамницях, не здають собі справи, що вони підкопують основи незалежного, вільного американського життя і самі накладають собі комуністичну петлю на шию. Коли порівняти історію стародавнього Риму з теперішньою американською — то аналогія є виразна: після пунійських воєн стали знищати малі самостійні селянські господарства, а їх місце займали великі лятифундії з невільничою робітною силою. Тепер по двох світових війнах великі монополії в промислі, купецтві, рільництві витискають малих підприємців, малих фармерів — цю остою волі і демократії — а вслід за монополіями, як логічний вислід, може прийти комунізм з каторжною стахановщиною . . .

Останнім часом багато галасу зчиняють довкруги т. зв. правих екстремістів. Найліпше, здається, схарактеризував цю справу сенатор Голдвотер словами: „Якщо президент хоче шукати екстремістів, то нехай огляне́ться поза себе, бо на перших возах „нових обріїв" сидять ліві екстремісти". Виглядає, що вся та наґінка на „правих екстремістів" є в дійсності димовою заслоною лівих екстремістів, якою вони відвертають увагу від своєї діяльности, що має своєю ціллю в першу чергу очорнити й усунути тих генералів, які активно поборюють комунізм (ген. Вокер, ген. Вайнеке), і так вбити дух армії".

Як ілюстрація до цього приходить ревеляційна стаття в „Трібюн" з 26 листопада ц. р., в якій говориться, що ЕфБіАй мала докладні рапорти про те, що Кастро — комуніст і хоче з Куби зробити совєтського сателіта — ще поки він прийшов до влади. Але ці рапорти, не дійшовши ані до секретаря закордонних справ, ані до президента Айзенгавера, застрягли десь у бюрках на нижчих інстанціях державного департаменту. В згаданій статті виразно оскаржується Вільяма Віленда, керівника відділу для країн Карібського моря. Колишній амбасадор в Мехіко Гілл зізнав, що він старався переконати відповідні круги, що Кастро — комуніст, але головним опонентом був саме Віленд. „І — закінчує свою статтю „Трібюн" — цей Віленд ще й досі сидить у державному департаменті!

Всі ці приклади може між собою не пов'язані, але в цілості дають вони понурий образ, поважна частина американської верхівки, мов ті „кающієся дворяни", не знає, що з нею і довкруги неї діється, симпатизує і підтримує без розбору всякі ліві рухи, не виключаючи й комунізму — і, за словами мехіканського промисловця, які навели ми на початку цієї статті, — „сама віддає свою країну в руки ворогові . ."

Секретар внутрішніх справ Юдолл за лібералізацію торгівлі

Вашингтон. Секретар внутрішніх справ Стюарт Л. Юдолл, промовляючи на зборах Жіночого Крайового Клюбу, підтримував програму президента Кеннеді в ділянці торгівлі з закордонними державами. Він сказав: „Ми не зможемо бути провідниками в ділянці політики, коли не будемо провідниками в економіці". Юдолл вказував на приклад Японію, яка хоче збільшити торгівлю із ЗДА. Тепер часто говориться про „економічне чудо в Західній Німеччині", і за кілька років чутимемо про подібне економічне диво в Японії. Японія буде в найближчих роках, казав Юдолл, „ключевою країною" стабільности в світі.

КОРОЛІВСЬКА ВІЗИТА НА ЧОРНОМУ КОНТИНЕНТІ

Минулого тижня скінчилася довга і ризиковна подорож британської королеви Єлисавети II та її подруга, князя Единбургу, Филипа. В обличчі гострих пан-африканських настроїв, а також розпалюваних Москвою антиколоніяльних почувань народів ряду новопосталих африканських держав, уряд Великої Британії таки відважився вислати на чорний континент в „місії доброї волі" свою королеву.

Державні візити Єлисавети II в африканських державах, як колишніх колоніях Великої Британії, були старанно обмірковувані чинниками безпеки в Лондоні і майже висіли на волоску з початком листопада. Прем'єр Г. Мекміллен за тиждень перед виїздом своєї монархині звітував у парляменті, що „ми порадили були Їхній Величності відбути подорож до Гани та інших африканських країн", не зважаючи на небезпеку для її життя, у зв'язку з терористичними акціями в столиці Гани — „і Їхня Величність, не відмовляючись від своїх обов'язків, ласкаво погодилася відбути подорож".

Як відомо, в Гані підпільні елементи виступають проти комунізуючого президента тієї країни Кваме Нкрумаґа, і чинники безпеки побоювались, що під час візити Єлисавети II в столиці тієї країни, Аккра, може бути вчинений атентат, не так проти достойної гості, як радше проти зненавидженого правою, націоналістичною фракцією того краю, президента. До того ж в Гані панують сильні антианглійські настрої, що їх тихцем, може й за апробатою Москви, підсилює у свою користь амбітний президент Нкрумаґ. За місяць перед візитою королівської пари уряд Гани звільнив, без подання причин, шефа армії, британського генерала Генрі Александра та сімдесят британських старшин, які вишколювали армію тієї країни. На місце британських військовиків появилися ближче невідомі „інструктори", без сумніву, совєтського виховання.

Не зважаючи на все це, зокрема на гострі антибритійські виступи місцевої преси, Єлисавета II таки відбула щасливо свою візиту в цій африканській країні, яка першою „визволилася" з британського колоніялізму. Уряд і населення Гани майже ентузіястично вітали достойну пару з Лондону. Д-р Кваме Нкрумаґ, вихованець британської високої школи, за всіма приписами англійського церемоніялу вітав Єлисавету та її чоловіка, влаштував ряд державних бенкетів, народних пописів, фестивалів молоді тощо. В результаті скористали на цій візиті обидві „заінтересовані" сторони. Для дальшої політики Коммонвелту на цьому загроженому обширі поважним плюсом було те, що, всупереч гострому, подекуди насиченому ненавистю до білих ресентиментові африканців, мало місце таке сердечне зближення на самих вершинах ієрархічної драбини. „Нова Африка" вітала репрезентантку старого й гуманного британського колоніялізму.

З другого боку, для амбітного й жадібного влади, навіть „фюрерства" на чорному континенті президента Гани і його пан-африканської політики „коекзистенції" королівська візита мала свої чималі позитиви. Ця візита помагає йому лявірувати поміж Москвою, Лондоном і Вашингтоном і підвищує в краю і поза його границями політично-державний престиж цього творця теорії „Африка для африканців", навіть коштом потоптання основних інтересів і демократичних вольностей даної африканської країни.

Під фінансово - господарським аспектом ця „перша визволена" країна Африки, після візити Єлисавети, має запевнену фінансову допомогу Заходу. Зокрема, довір'я західніх фінансових кол щодо особи й політики її новоспеченого „вождя", президента Гани. Досі Лондон, а за ним і далекий Вашингтон, з великою дозою недовір'я ставилися до політичних і соціяльно-ідеологічних зиґзаґів цього лідера й „надхненника" ряду підмінованих Москвою новопосталих африканських держав. Візита Єлисавети II у цій країні може стати запорукою осягнення політичного балянсу в тій важливій, майже ключевій африканській державі — поміж вільним Заходом та червоним Сходом.

Відвідавши непевну і насичену динамітом Гану, високі гості відбули парадні й сердечні державні візити в недалекій Ліберії, як відомо — явно проамериканської орієнтації та в новій республіці Сієра Леоне. Світова опінія незвичайно тепло оцінила цю їх довгу подорож. Зокрема населення Великої Британії оцінило її, як особистий геройський подвиг своєї улюбленої монархині для добра Коммонвелту. Подив, любов і пошана до своєї королеви зросли в Англії дуже високо.

С. К.

О. Кульчицький

АХІЛЛОВА П'ЯТА МОСКОВСЬКО-КОМУНІСТИЧНОГО ВЕЛЕТНЯ

(Другий Міжнародний Антикомуністичний Конґрес в Римі)

III

Голова АБН, п. Я. Стецько подав до відома потрясаючу вістку, здатну зрушити свідомість і сумління Заходу. — про зізнання вбивника Степана Бандери, включивши цю подію в перспективу тез АБН про пов'язаність большевизму з московським імперіялізмом і вказавши на політично важливий для Заходу висновок — про конечність розподілу російсько - большевицької імперії шляхом активної підтримки самостійницьких змагань поневолених Москвою народів.

Редактор Вітошинський виявив поверховність західньої аналізи, що за світовим комунізмом не добачає його московського імперіялістичного коріння. Редактор Косик проаналізував промову Хрущова на останньому партійному з'їзді. Свідомий Ахіллової п'яти комуно - московського велетня, Хрущов атакував ідею Тижня Поневолених Націй, тим самим підкреслюючи її значення у політичній війні. Він же сам вказував вільному світові на протизасоби у політичній війні, присвятивши у своїй промові значне місце колоніялізмові західніх держав. Чому ж би — запитував редактор Косик — вістря полеміки не відвернути вбік Совєтського Союзу, що своєю наскрізь колоніяльною політикою заслуговує на закид в „ультраколоніялізмі"?

П-і Я. Стецько надала провідним думкам АБН багато динамічної сили своєю місцями захоплюючою інтервенцією, що помітно поділяла на приявних.

Пан Камінський домагався від Заходу використання потенціяльної сили поневолених народів СССР чіткою політикою, яка б, не нехтуючи оправданими інтересами російського народу, заохочувала поневолені народи змагатися за національну, політичну й соціяльно - економічну свободу.

Проф. Янів у своєму вичерпному експозе, покликаючись на факт, що росіяни творять в комуністичному бльоці тільки 34% населення, жадав звернення антиколоніялістичної ідеології саме вбік „ультраколоніялістичного" осередку, яким є московська національна територія, — вказуючи одночасно на велику атракційну силу ідеї об'єднання Европи, поширеної до обсягу дійсної пан-Европи.

Проф. Кульчицький, перейшовши з декляративно-принципової площини на рівень практичних засобів політичної війни проти совєтів, проаналізував у психосоціяльній перспективі сили морального відпору поневолених націй. Їх треба розглядати, як спротив марксистсько - ленінській деперсоналізації, отже — за філософом Е. Муніє, — як тенденції протиставні, як змагання до персоналізації в ділянці: 1) індивідуальних „я", 2) збірних „я" поневолених націй, 3) в площині традиційних для цих збірних національних „я" релігійних вірувань. Треба думати, що в міру задоволення найконечніших економічних потреб населення Совєтського Союзу потреби духових вартостей, пов'язані з цими трьома тенденціями персоналізації, що одночасно творять суть „европейського духа", будуть, як про це знаменно свідчить заголовок роману „Не хлєбом єдіним", — постійно рости й зміцнюватися. Тому вільний світ повинен дбати не тільки про прихильну для себе політичну пропаганду в Совєтському Союзі, але й підтримувати на довшу мету ендосмозу культурних вартостей, що служать збереженню і розгорненню індивідуальної та національної збірної особовости і релігійного духа. Шлях до цього — не тільки радіомовлення, але й „нав'язування діялогу" поміж еміґраціями поневолених народів та їх поневоленими батьківщинами, на зразок того діялогу, який вив'язався недавно довкола постаті Т. Шевченко. Такого роду ендосмоза вартостей европейського духа поза залізну завісу, що сприяє змаганню до персоналізації поневолених народів, уможливлювала б одночасно защеплення ідеї пан-Европи в Україні, що їй духове підсонння України навіть під гнітом большевицького насильства, безперечно, сприяє.

Політичні перспективи, що виникали б із Конґресу, якби . . .

Питома вага виступів представників поневолених народів, інколи їх дуже влучних і переконливих арґументів (обмежуємося тільки українськими виступами) створила в останньому дні конґресу моральний тиск, під яким його організатори, не дуже то до тез поневолених народів прихильні, щоб не втрачати евентуального союзника, поставили додаткову кінцеву резолюцію. У цій резолюції сказано (точного її тексту ми ще не дістали): „Народи совєтської імперії, що наслідком воєнної аґресії совєтської Росії втратили свободу, мають при допомозі Заходу відновити свою самостійність". Чи матиме резолюція будь-які практичні наслідки, сказати годі, але можна мати щодо цього поважні сумніви, бо ж і для здійснення резолюцій попередньої конференції впродовж року не зроблено нічого. Все, ж таки відкриваються деякі перспективи, якщо . . .

Наказ політичного розуму і цієї навіть невеликої можливости, що визначена словом „якщо" — не тільки не поминати і нею не нехтувати, але зробити все можливе, що в нашій силі, щоб резолюція, не залишаючись тільки можливістю, змогла спричинити якісь практичні консеквенції у площині політичної війни.

ТВОРИ МАРКІЯНА ШАШКЕВИЧА

(3)

ПОГОНЯ

Чи то сокіл пташку жене?
Чи то буря хмару несе?
Чи люта джума летить?
Ні!.. То козак конем садить!..

„Гуляй, вороненький, гуляй,
Врага постигай!
Відоб'ємо дівчиноньку,
Пана твоєго сестроньку.

Як прилетиш, поздоровить
І поплеще і промовить,
Погодує тя рукою,
Рученькою біленькою,
І напоїть тя водою,
Водонькою студеною.

Гуляй, гуляй на всі сили!
Чрез болота, чрез могили,
Чрез дуброви, через луки!..
Потанцюєм з татарином!
Не нагріюсь вражим сином,
Як попаде в мої руки!

Скоро блисну му шаблею,
Розіллється біс мазею!"

На ту правду забожився...
А зігнувшися дугою,
До коника приложився,
Шпарков полетів стрілою.

Ані його не спиняє
Рів, ані могила,
Вітром їх перелітає,
Як би мара го носила.

Куди гониш, бісноватий!
Світ вже смерком почорнів,
Сумненько пугач запів,
Ні там людей, ні там хати!

Блуд ту свище, туман грає,
В густі ліси заведе;
Козак на се не зважає,
Гомонить си та й жене.

Станув, к землі припадає
Послухати, де дуднить,
Знов на верх ся вихопляє,
Бистрим соколом летить.

І щез стрілов в густій мряці,
Дудонь замовчає:
Може, ліг вже де в байраці
Та й вовк доїдає.

Десь поїхав ти, козаче?
Темно, тихо і страшненько.
Часом лиш ворон закряче,
Закряче сумненько.

**

Чи то вірли крильми б'ються?
Чи зірки сіяють?
Ні!.. то козак з врагом
трються,
Мечами блискають.

Та вже татар утомився,
К землі сильно вдарен пав...
Ще раз двигся, роз'ярився
І дівчині необачній
Головоньку з плеча зняв.

І кинувся, мов звір лютий,
Козак сильний на врага,
Грудь розколов, щоб добути
Серце диве[1] татара.

Завіз сестру до домоньку,
Поховав ю у садочку,
Посадив над нев руточку,
А в головах калиноньку.

Сам затужив та й заплакав
Та й стався сумненьким,
Та й затужив, та й заспівав
Голосом тихеньким...

„Як би я в сій сторононьці,
Як би я безрідний жив,
Батько, ненька в могилоньці
Та й сестрицю враг вмертвив.

Ходім, коню, в чужиноньку
Думочку думати,
Ходім, коню, на Україноньку
Степами блукати".

[1] Диве — дике.

Відзначення Шашкевичівських Роковин в Ню Йорку

Відзначення 150-ліття з дня народження пробудителя Західньої України Маркіяна Шашкевича пройшло в Ню Йорку 3 грудня успішно і величаво. Велика заля Фешин Інституту була, по береги заповнена півторитисячною юрбою учасників, що з напруженою увагою слідкували і жадібно сприймали виконання програми.

Які зворушливі думки збуджувало це свято в душах слухачів! До якої національної зрілости ми дійшли за той час! Скромний і збідований сільський священик о. Маркіян напевно навіть у своїх найвідважніших мріях не уявляв собі такого признання для свого подвигу, якими були перенесення його тіла на Личаківський цвинтар у Львові, або Академія в Ню Йорку. За свого життя о. Шашкевич не мав великих симпатій у своїх духовних зверхників; щоб видати „Русалку Дністровую", він мусів перебороти великі трудноці. А тут, для вшанування його пам'яті прибули два українські владики, Кир Йосиф Шмондюк і Кир Августин Горняк та численне духовенство, що своєю присутністю піднесло повагу цілого свята.

о. Маркіян Шашкевич був у своєму часі героєм, коли відважився виголосити проповідь українською мовою. А тепер, підносячи його заслуги, виголосив гарну патріотичну промову о. д-р В. Ґавліч, ЧСВВ. Добрим і зворушливим було виконання поеми Л. Полтави „На Білій Горі", під мистецьким проводом О. Добровольської. Ансамблеву рецитацію з витриманими стилізованими рухами і групуваннями чудово провели пані О. Кириченко, Л. Крушельницька, І. Куліш та З. Салик. До них гармонійно вплілася деклямація „Псальмів Руслановиx" у виконанні знаменитого Йосифа Гірняка. Це було гідне закінчення цілого свята.

Єдиною недостачею Академії була заля, велика і гарна, але фатально неакустична, через що музичні точки програми потерпіли. Моментами просто жаль було дивитися на артистів і на їх зусилля, що не давали бажаних ефектів. Один з кращих творів української камерної літератури „Фортепіянове Тріо е-моль" Н. Нижанківського, у виконанні В. Цісика (скрипка), Л. Тимошенко - Полевської (віолончеля) і Д. Гординської-Каранович (фортепіян), у цій залі, на жаль, належно не звучало і трохи розчарувало слухачів, що сподівалися від нього повної естетичної насолоди. Те саме можна сказати і про виступ улюбленого хору „Думка", під орудою І. Задорожного. Цей великий, дисциплінований, понад 100-членний хор, з зовнішнього погляду дуже репрезентативний, заповнив сцену від краю до краю, але не дав того звуку, що його можна було сподіватися від такої кількости. Також на рахунок неакустичности залі треба віднести факт неоднакового резонансу з різних зон сцени, через що витворювалося враження іноді досить виразної незрівноважености окремих голосових партій. Велике значення для правильної інтерпретації твору має відповідний темп і відповідні його зміни. Іноді навіть незначне якесь приспішення (як у Псальмі „Слава во вишних Богу" Вортнянського), або надто вільне „Рубато" (як у Матюковій „Веснівці"), загрожують деформацією стилю даної композиції, тобто, в першому випадку її церковно-релігійному характерові, а в другому — ніжно - ліричному настроєві. Вичуття і відтворення стилю, це найважливіше і найтяжче завдання кожного відтворчого мистця.

Боюся, щоб цих кілька зауваг не прийнято за знецінення музичних точок Академії. Навпаки, ці музичні точки своєю солідною підготовою, своєю зіграністю, чи зіспіваністю, своїм добором репертуару і, врешті, своїми відомими в мистецькому світі іменами, — були цілком на місці. Хотілося б тільки, щоб на майбутнє Комітети дбали про кращі в розумінні акустики залі і тим не допускали таких об'єктивних перешкод, що не недозволили артистам запрезентувати свого мистецького уміння з іще більшим успіхом, що відповідав би рівневі і настроям цієї, вцілому, дуже вдалої Маркіянової Академії.

На закінчення хор і вся заля відспівали, стоячи, церковний гимн „Боже великий, Творче Всесильний", що вповні підходило до стилю цього свята.

Зіновій Лисько

ШІСТЬ НОВИХ ЧЛЕНІВ КЛЮБУ ЗАСЛУЖЕНИХ СОЮЗОВЦІВ

Заложений Екзекутивою УНСоюзу щойно перед двома місяцями Клюб Заслужених Союзових Організаторів росте, як на дріжджах. З кожним тижнем, а то й днем прибувають до нього нові члени, які виповнили основну вимогу цього почесного членства: придбали бодай 25 нових членів у цьому діловому році. З кінцем місяця листопада ми мали уже 27 членів того Клюбу. Багато здавна відомих організаторів стали членами-основниками цієї нової внутрішньої союзової установи, а чимало нових, ще вчора невідомих, секретарів та інших союзових діячів, доповнили їх ряди.

На чолі дотеперішних членів є шість наших союзових „сотників", які здобули понад сто членів у цім році: головний радний Б. Зорич, організатори Є. Омельченко, М. Ткачук і І. Скочиляс, та секретарі М. Турко й С. Левицький. Поміж дотеперішними членами Клюбу є заступник головного предсідника інж. С. Куропась, головний контролер інж. В. Коссар та головні радні І. Одежинський і Т. Шпікула та ін.

До цього почесного кола прибуло в перших днях грудня нових шість членів Клюбу, збільшуючи його членство до імпонуючого числа 33. Перед поміж ними веде недавно обрана секретарка 238-го Відділу в Бостоні пані Анна Ремик. Вона в багатьох відношеннях відзначається поміж цією шісткою. Наймолодша щодо віку та щодо своїх секретарських функцій, вона швидко навчилася союзового організаційного діла й, як видно з числа приєднаних членів, навчилася добре організувати. Під цю пору вона має на своєму конті вже 31 члена і є першою поміж союзовими організаторами - жінками. Нові членські аплікації, які майже щодня приносить від неї пошта до Головної Канцелярії, кажуть сподіватися, що її цьогорічний успіх ще далеко незакінчений. Секретарка Ремик ставиться до своїх секретарських обов'язків дуже серіозно. Одним з перших її кроків на союзовому полі було взяти участь у другому секретарсько - організаційному курсі на Союзівці в червні цього року, який, по її словам, відкрив їй очі на багато незнаних проблем життьового забезпечення та на багато користей, які дає УНСоюз своїм членам.

Другим новим членом Клюбу є відомий головний радний УНСоюзу й секретар його 161-го Відділу в Ембридж, Андрій Джула. Повних 20 років радний Джула виконує нелегкі обов'язки відділового секретаря й виконує їх добре. Немає року, щоб він не збільшив числа членів свого Відділу бодай на два-три десятки членів. Під цю пору він здобув 26 членів і немає сумніву, що до кінця року він значно піднесе це число.

Два дальші члени Клюбу, секретарі Відділів у Йонкерсі і Асторії, частини великого Ню Йорку, Володимир Мандзій та Іван Сидор, це представники нашої найбільше заслуженої для Союзу піонерської верстви. Оба старші віком і секретарським стажем, довгими роками й десятиліттями весь, дослівно весь, свій час та енергію віддають Батькові Союзові, розбудувавши свої Відділи у великі й важливі для місцевого життя установи. В. Мандзій здобув в цьому році 28, а І. Сидор 26 членів. Останні вістки від них вказують на їх дальшу невсипущу працю для здобуття повного успіху цієї важливої передконвенційної кампанії.

Два останні члени Клюбу Заслужених є представниками тієї надійної зміни, що готується і приходить на місце давніх піонерів. Василь Цюпа з Ню Йорку та Михайло Фединишин з Перт Амбою це два представники нового американського покоління українських активних діячів, які свій український сантимент вміють получити з діловим підходом до нелегких проблем життьового забезпечення. Один з них це секретар великого бруклинського Відділу, другий це голова перт-амбойського Відділу та містоголова тамошньої Союзової округи, своїми здобутками в цьогорічній кампанії допомагають збагатити УНСоюз чисельно й запевнити йому довгі роки дальшого росту. Оба здобули в цім році по 26 членів і оба по голову пірнули в дальшу безперервну організаційну працю. Тому ще неодної несподіванки можна від них чекати в трьох тижнях, які ділять нас від нового року. Цю певність дає ще й досвід минулих років. В довгому ряді минулих літ оба Відділи постійно росли й приносили УНСоюзові щороку велике число нових членів. Замітним також це, що з обох Відділів вже досі вийшли по два члени Клюбу Заслужених Союзовців. Перт-амбойський 151 Відділ, крім М. Фединишина, післав до цього почесного Клюбу свого довголітнього заслуженого секретаря, Івана Будняка, а 325-ий Відділ в Брукліні має вже поміж членами Клюбу молодого й відданого союзового діяча, Волтера Кловзника. Ці два діяльні Відділи є досі єдиними, які мають по двох членів Клюбу. Слід сподіватися, що впродовж цього місяця до цих двох Відділів прибудуть нові, а до теперішніх 33 членів Клюбу долучиться бодай вдруге стільки амбітних й працьовитих союзових працівників. Хто черговий і хто перший?

Я. П.

НОВІ ЧЛЕНИ КЛЮБУ ЗАСЛУЖЕНИХ СОЮЗОВЦІВ

Анна Ремік 31

В. Мандзій 28

А. Джула 26

І. Сидор 26

М. Фединшин 26

В. Цюпа 26.

Концерт в Шашкевичівські Роковини в Сиракюзах

Ювілейний Комітет для відсвяткування 150-річчя з дня народин о. М. Шашкевича вив'язався вповні з своїх завдань, приготовивши величавий і репрезентативний концерт в честь Пробудителя Галицьких Земель, в дні 3-го грудня ц. р. в одній з найкращих заль міста. І в укладі самої програми концерту і в оформленні сцени — відчувалося дбайливу підготовку. Сама імпреза мала дуже культурний характер і зарахувати її можна до одної з найкращих, що відбулися на нашому терені в останньому часі. На програму вечора склались багата мистецька частина, промови та деклямації.

В мистецькій частині прийняли участь: солістка Міської Нюйоркської опери п. Марія Лисогір, яка у відспіваних піснях, виказала красу свого милого сопрано, за що вдячна публіка нагороджувала її гучними оплесками.

Пані Олена Гердан повела глядача в зачарований світ мистецтва танку і ще раз доказала, що вона є мистцем високої кляси. Її танок „Плач Ярославни", „Дрібушки", „Колискова" залишили в глядачів незабуте враження. Пан Зенон Мягкий — баритон зарепрезентував себе зовсім добре в виконанні деяких досить складних пісень. Змішений церковний хор співаками із Обурн, під диригентурою п. Мирона Яворського виконав ряд пісень зовсім бездоганно. Деякі речі в супроводі оркестри п. Авдона Мацка подобалися публіці.

Місцевий чоловічий хор „Сурма" під диригентурою п. Зенона Мягкого виконав в'язанку пісень, і присутні мали знову нагоду дати велике признання хорові у його розвою і праці.

Не бракувало також нашої шкільної дітвори на цьому вечері, яка в числі сто осіб із Сиракюз, Обурн — зложила свій поклін — збірною деклямацію незабутньому Маркіянові. Сценічну картину „На Білій Горі" І. Керницького вміло і зі зворушенням виконали учні 7-ої і 8-ої кляси укр. катол. школи в Сиракюзах, що підготовили Сестри Василіянки і пані Ольга Бачинська, учителька укр. мови в парохіяльній школі.

Святочну промову в українській мові виголосив п. Михайло Середович, який проаналізував добу М. Шашкевича і на її тлі дав оцінку літературної і громадської діяльності Пробудителя Галичини. — Англійською мовою промовляв п. Василь Лукачик, який підчеркнув змаг Шашкевича за здобуття прав для укр. мови, та сьогодніші наші змагання в цьому напрямі. „Псальми Русланові" — деклямація пані Володимири Смик — була дуже добра. Українське Громадянство Сиракюз, численно явилося на концерті, не бракувало також гостей із Обурн, Ютики, Елмайра Гайтс.

Н. Н.

У глибокому смутку повідомляємо членів 46-го Відділу УНСоюзу і Метрополітальної Округи Ню Йорку, що в неділю, 10-го грудня 1961 року помер ненадійно в Ню Йорку

бл. п. д-р Богдан КАРПЕВИЧ

народж. 24-го листопада 1900 р.

в Ульгівку, пов. Рава Руська, адвокат у Львові, урядовець стейтового уряду Ню Йорк, визначний громадський діяч, член 46-го Відділу УНСоюзу і його б. довголітній касир.

ВІЧНАЯ ПАМ'ЯТЬ людині великого серця і благородної душі.

УПРАВА 46 ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

УПРАВА НАУКОВОГО Т-ВА ім. ШЕВЧЕНКА ділиться зі своїми Членами і Прихильниками сумною вісткою про ненадійну смерть звичайного члена НТШ

сл. п. Богдана КАРПЕВИЧА

д-ра прав, мґра. економії, був. президента Адвокатської Палати, адвоката та відомого громадського діяча.

Похорон — в четвер, 14-го грудня 1961 року, в год. 10:00 ранку.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ДИСКУСІЙНИЙ КЛЮБ КРУГЛОГО СТОЛА в НЮ ЙОРКУ з найбільшим жалем повідомляє про смерть

д-ра Богдана КАРПЕВИЧА

постійного й активного члена Клюбу від початку його існування.

УПРАВА

Замість квітів на домовину бл. п. д-ра ВОЛОДИМИРА ЯРОСЛАВА ПЕЛЕНСЬКОГО склав на цілі Злученого Українського Американського Допомогового Комітету — суму 10.00 дол.

ПЕТРО КУЛИНЯК

Десятиліття Українського Лікарського Т-ва в Шикаґо

Українське Лікарське Т-во в Шикаґо заснувалося в червні 1951 року за ініціятивою д-ра Р. Гаванського в присутності 11-ти членів. Це був час, коли кожний лікар мав перед собою величезну задачу: навчитися англійської мови, повторити і доповнити величезний медичний матеріял, здати іспити та відробити інтерншіп. Ясне, що це вимагало багато часу, енерґії і самовідречення. До того всього більшість лікарів мала на своїй відповідальності ще більшу або меншу родину.

Тут треба підкреслити боєву ролю жінок лікарів в „переходовому" часі їх мужів. Вони закасали рукави і без нарікань ходили до фабрик, щоб допомогти чоловікові.

Знайшовся в лікарів ще час і для Т-ва, яке розросталося. Щораз прибували до Шикаґо нові члени, а деякі убували, шукаючи собі відповідного місця праці.

Тепер УЛТ в Шикаґо начисляє 91 члена. Наш Відділ як і 10 інших належить до Головної Централі в Ню Йорку. Всі Відділи мають 468 членів. Півтисячі українських лікарів в Америці, — це неабиякий здобуток. Всіх лікарів в Галичині, зареєстрованих в УЛТ у Львові в 1938 р. було 95.

При кінці листопада ц. р. УЛТ в Шикаґо обходило десятиліття свойого існування. Святкування зачалися Службою Божою в церквах обох віроісповідань. Після відправ відбулися святочні сходини в залі Пласту. Сходини відкрив голова Т-ва д-р Роман Крупка. Він привітав Високопреподобного о. Методія Ничку, ЧСВВ з парохії св. о. Николая, делеґатів, гостей і членів. Повстанням з місць та мовчанкою вшановано пам'ять померлих бл. п. д-ра Гриневецького і д-ра Степана Дмоховського.

Д-р Крупка згадав історію Т-ва, підчеркнув працьовитість кожночасної Управи і колеґ, які приготовляли наукові реферати та імпрези, з яких дохід йшов на харитативні цілі. З окрема подякував паням дружинам колеґ, які організували товариські зустрічі після ділових сходин. Д-р Крупка ствердив з прикрістю, що хоч наше Т-во велике, то майже не має напливу молодих лікарів, і члени Т-ва повинні заінтересуватися тим явищем і заохочувати нашу молодь до лікарських студій.

Від парохії св. о. Николая промовляв о. М. Ничка і побажав успіхів Т-ву. Від Головної Управи УЛТ промовляв голова УЛТПА д-р Ростислав Сочинський. Він передав щирий привіт та признання за 10-літню працю проводів та членів Т-ва. Він сказав: „В цих місяцях довершується велике діло видання „Лікарського Альманаху", що буде першою малою енциклопедією історії українського лікаря на рідних землях і на еміґрації. Ініціятором і рушієм „ЛА" є член Відділу в Шикаґо д-р Тома Лапичак, буде редаґувати і „Лікарський Вістник", якого редакцію перенесуть до Шикаґо в новому році. Д-р Сочинський подав до відома, що Головна Управа покликала до життя Архів - Бібліотеку УЛТПА, якої завданням буде зберігати всі документи, зв'язані з УЛТПА і поодиноких лікарів. Вона буде приміщена в укр. Музеї і буде під наглядом головного редактора „Лікарського Вістника".

Д-р Лапичак відчитав реферат про ролю УЛТ, порушуючи при цьому цілий ряд актуальних проблем. УЛТ — це є вільна, від нікого незалежна, організація укр. лікарів, якої нема на Україні. Вона має на цілі плекати традиції вільної професії і боротися за правильне розуміння і ролю цієї професії в суспільстві. Д-р Лапичак згадав також про участь лікарів в громадському житті. Лікарі в Шикаґо не цураються громадської роботи. Вправді не всі лікарі беруть участь в ній, але і не всі громадяни роблять це. А все ж таки на протязі десяти років зроблено багато. Лікар заініціював і фінансував укр. книгарню і друкарню в Шикаґо. Лікарі причинилися до купна Пластового Дому. Лікар започаткував і зафінансував часопис „Українське Життя" в Шикаґо. Лікар поміг грошово в купні хати на Оселі. „Укр. Музей" є твором лікаря, нашого члена, знаного мецената д-ра Сіменовича. Т-во кожного року висилає датки на МХС (Мед.-Харитативну Службу) в Німеччині і на інші цілі. Протягом десяти літ лікарі дали для себе самих понад 30 наукових рефератів, урядили Другий Науковий З'їзд з гарним успіхом і не занедбували плекати товариське життя.

Після реферату д-ра Лапичака Сходини закінчено. Голова Т-ва д-р Крупка просив присутніх прийти на Бенкет і Зустріч з громадянством, яка відбулася того самого вечора.

Д-р П. Грицеляк,
прес. - референт.

Кредитівка „Відродження" в Буенос Айресі

(сдо) Приємно констатувати постійний зріст кредитової кооперативи „Відродження", що в місяці жовтні відбула ширші сходини свого членства, на яких вислухано звіт директора Б. Яхна за час з 1-го січня 1961 р. до 31-го серпня. За цей час оборотові фонди кооперативи зросли на 4,655,485 пезів себто на 34.5% в порівнянні до 31 грудня 1960 р. Вони досягли загальної суми 18,171,520 пезів. Оборотів з цими фондами було пророблено на поважну суму (за 8 місяців!) 98 мільйонів.

Від свого заснування кооператива вже виплатила позичок на 58,901,184 пези, — і цією сумою виявляється та величезна економічна допомога, яку вона дала українській спільноті в Арґентині, що користувалася цими сумами головно для розбудови різних підприємств, але також і на будову своїх домівок та різні інші цілі.

Крім позичок кредитівка провадить також рахунок ощадностей. На цьому рахунку знаходиться в кооперативі поважна сума в 7,294,802 пези. За ощадності кооператива платить відсотки від 7 до 9½: що довше кооператива користується капіталом, то більший відсоток платить. Крім ощадностей в національній валюті, себто в пезах, існує й рахунок в чужих валютах, на якому зложено грошей на 1,762,415.

Зріст цього рахунку дуже значний: за відчитний період він зріс на 142%. Дарма, що на цьому рахункові кооператива платить на 1% менше, ніж на рахунку з національною валютою. Є ще рахунок дрібних ощадностей, що складається з дрібних грошей, які збираються в щадничі пушки і потім, як пушка заповнюється, переписуються в книжечку.

На рахунках всіх трьох ощадностей знаходилася на звітний день сума в 9,057,218 пезів.

До звіту Дирекції Кооперативи, з якого вибрано ці суми, додано також погляд на загальний економічний стан країни, в якій працює кооператива:

„Економічний стан Арґентини з кожним днем поправляється. Гріш прибирає на вартості. Час „реставрації" валюти для населення все дуже важкий, бо до зрівноваження вартости треба також зрівноважити бюджет держави, бюджет кожного підприємства та кожного з нас. Серед населення відчувається брак готівки, і це сильно дається в знаки всім. Також у торгівлі та промислі відчувається брак оборотових фондів. Багато малих підприємств загрожені. Єдина рада — лучити по кілька підприємств в одно, творити спілки чи кооперативи. Оскільки в Арґентині відсоткова стопа висока, напливають чужі капітали, як і приватні, і банкові. Розбудовуються фабрики, розбудовується нафтовий промисел, гірничий промисл, розбудовуються дороги та постають нові будови. Рільництво машинізується, будуються канали. Віримо, що Арґентина має будучність...".

Українська Літературно Мистецька Клюб Ню Йорк

З Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю дня 15 грудня ц. р. відбудеться літературний вечір з коментарем проф. Антона Малюци „На маргінесі сучасних виставок" (Наглий зріст мистецького активізму серед нас). Початок о год. 8-ій веч.

Читайте українські книжки й газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

СУБОТА, 16-го ГРУДНЯ 1961:

НЮ ЙОРК. — Місячні Збори Т-ва „Зоря", Відділу 69 о год. 7.30 веч. при 33 Іст 7 вул. — Управа.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Місячні Збори Б-ва св. Юрія, 239 Відділу о год. 3-5 в УАГорожанськім Домі, при 847 Н. Франклін вул. — М. Ковальчук, секретар.

НЕДІЛЯ, 17-го ГРУДНЯ 1961:

НЮАРК, Н. ДЖ. — Річні Збори Б-ва св. І. Хрестителя, Відділ 76 відбудуться 17 грудня о 1 год. по пол. Проситься членів прибути на визначений час. Задовжених членів просимо сплатити свої членські зобов'язання. — Ст. Мриґлод, предс., В. Салабун, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Річні Збори Т-ва Ів. Франка, Від. 83 відбудуться в неділю о год. 1 по пол. в Укр. Горожанськім Клюбі при 847 Френклін вул. Проситься всіх членів обов'язково прибути на збори. — Степан Гавриш, секр.

КЛІФТОН, Н. Дж. — Річні Збори Т-ва Ів. Франка, Від. 97 відбудуться в церковній залі при 45-47 Норе Евню в Пасейку о 2-ій год. по пол. — М. Мельник, рек. секр.

ВУНСАКЕТ, Па. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 206 о год. 1 по пол. в приміщенні парохіяльної залі при 74 Геррес Евню. — Е. Тепер, секр.

БРИДЖПОРТ, Конн. — Місячні Збори Відділу 59 в год. 2 по пол. в УНДомі при 500 Галет вул. — Управа.

Життьове забезпечення це також ощадність. В потребі одержите позику на свою грамоту. Забезпечіться в Українському Народному Союзі.

ПОВІДОМЛЕННЯ ЧЛЕНАМ І ВІДДІЛАМ УНСОЮЗУ

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів,

не пізніше, як вполудне 29-го грудня 1961 року.

Гроші прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1961 рік. З уваги на це закликаємо всіх Членів УНСоюзу заплатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу, зокрема ті, які часто спізняються з висилкою вкладок, вислати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше, як у П'ЯТНИЦЮ, 29-го ГРУДНЯ 1961 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному і конвенційному звітах.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ

Відійшли від нас
Члени Українського Народного Союзу:

БАКАЙ Катерина, народж. 1916 р. в Яремкові, пов. Рудки, членка 125 Відд. УНСоюзу в в Шикаґо, Ілл., померла 2-го грудня 1961 року.

БАСАРАБ Андрій, народж. 1888 р. в Гусятичах, пов. Вібрка, член і секретар 213 Відд. УНСоюзу в Байоні, Н. Дж., помер 5-го грудня 1961 року.

ДЕМЧУК МИХАЙЛО, народж. 1896 р. у Нивечці, пов. Кам'янець на Поділлі, член 55 Відд. УНСоюзу в Кортис Бей, Мд., помер 29-го листопада 1961 року.

ЛУЧАН Анна, народж. 1889 р. в Потоці, пов. Рогатин, членка 413 Відд. УНСоюзу в Ірвінгтоні, Н. Дж., померла 1-го грудня 1961 року.

ОРІЩАК Софія, народж. 1892 р. в Бенігові, пов. Лісько, членка 134 Відд. УНСоюзу в Карнеґі, Па., померла 1-го грудня 1961 року.

ОСТАПЧУК Михайло, народж. 1904 р. в Пісках, пов. Броди, член і предсідник 478 Відд. УНСоюзу у Східньому Торонті, Онт., Канада, помер 4-го грудня 1961 року.

РОМАН Віктор, народж. 1878 р. в Тестящі, пов. Добромиль, член 161 Відд. УНСоюзу в Ембридж, Па., помер 29-го листопада 1961 року.

СТАХ Теодор, народж. 1889 р. у Струдині, пов. Рогатин, член 368 Відд. УНСоюзу в Маямі, Фла., помер 24-го листопада 1961 року.

ФЕДОРЧИК Марія, народж. 1898 р. у Сушиці Великій, пов. Старий Самбір, членка 112 Відд. УНСоюзу в Клівленді, Огайо, померла 29-го листопада 1961 року.

ФЕДУСЬ Єва, народж. 1887 р. у Барвінку, пов. Коросно, членка 65 Відд. УНСоюзу в Елизабеті, Н. Дж., померла 1-го грудня 1961 року.

ФРАНКО Петро, народж. 1892 р. в Гінківцях, пов. Шариська, Карпатська Україна, член 319 Відд. УНСоюзу в Нентикок, Па., помер у грудні 1961 року.

ТАРЗАН, ч. 4760. Нездібність ловця!

Тарзан звернув свою увагу на Джана і його брата. — Ви направду подібні до себе, чи не так? В чому справа, Тоні... Щось не є в порядку?

— Щож, так... Я тільки дивуюся, що сталося з лісничим.

Мавполюд щиро засміявся. — Ловець?.. Ми його звільнили, бо він був нездатний...